

»SLOVENE« velja
po pošti na vse strani Jugosla-
vije in v Ljubljani:
za celo leto naprej . . . 180—
za pol leta . . . 95—
za tretje leta . . . 45—
za en mesec . . . 15—
za tiskovinske celotne K 240—
Sobotna izdaja:
za celo leto . . . K 30—
za tiskovinske . . . 35—

SLOVENE

Inserti:
Enostopna petstvrta (59 mm
široka in 3 mm visoka ali nje
prostor)
za enkrat . . . po K 4-50
uredniški razglas, posiljen
tj. . . po K 8-—
Pri večjem naročilu popust.
Najmanjši oglaš 10/10 mm K 10.
Izbija vsak dan (vse dni po-
nedeljek in dan po prazniku,
ob 5. uri jutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 5/III.
Razpisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, uprava, št. 338.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 5. — Račun poštne bran.
Ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 349 za oglaš.
avstr. in češke 24.797, ogr. 23.511, bosn.-herc. 7583.

Preki sod za zločine proti državi.

LDU Belgrad, 26. aprila. Na predlog
ministra za notranje posle je ministrski
svet sklenil, uvesti postopanje po prekem
sodu zoper veleizdajo in zločine proti
državi po § 85. kazenskega zakona.

Vroč. prof. dr. Ljudmil Hauptmann.

K današnjemu po- stojanju.

Sramotno poglavje, ki ga pišemo že
tako dolgo s čudovito vnebo kot ugovor v
zgodovino svobodne Jugoslavije, se brez-
vestno nadaljuje. Če ga hočemo zavržiti, če
nečemo doživeti še sramotnejših, moramo
imeti oko in srce, da pogledamo resnici v
obraz. Potem bomo z grozo spoznali:

Svetovna vojna je razklala Evropo od
Ledenege morja do Jadrana. Kjer so vla-
dale prej tri silne države, je zdaj razmeta-
nih devet drobcev, novih držav. Razklan
pa je tudi vohče ves stari svet, ker mu je
vojna razbila os od Prage in Dunaja do Ba-
gadata. Dve prelomnici torej, evropska od
morja do morja, svetovna od Donave do
Evfrata, določata bodoči politiki smer.

Na vzhodu od evropske prelomnice se
dviga stodvajsetmilijski ruski blok, na za-
padu se poraja pred našimi očmi skoro ena-
ko močna nemško-italijanska skupina, ker
se vrača Italija pod nemški krov. Drob-
cem med obema preti nevarnost, da jih
zmelje dvojni pritisk. Slična nevarnost pre-
ži ob svetovni prelomnici. Do vojne je Ne-
mec cepil svoje moči: širil je svojo oblast
po morju, obenem silil pod geslom Berlin-
Bagdad proti jugovzhodu. Zda pa, ko so
ga pregnali sovražniki z morja, se morajo
zaježiti valovi njegove narodne sile tem
burneje zažganjati v nasprotno stran, si mo-
rajo s podvojeno silo iskati izhoda ob črti
najmanjšega odpora, ob svetovni prelom-
nici Dunaj-Bagdad.

Baš na križišče te svetovne prelomnice
z evropsko, t. j. na najbolj ogroženo točko,
je postavila usoda našo domovino. Nemška
ekspanzivnost jo bo izpodjedala, vzhodni
in zapadni blok jo bosta dušila. Če hoče
živeti, velja zanjo le ena zapoved: da zgra-
di skupno domovje z mrzlično hitrostjo.
Kajti zgradba mora biti v glavnem gotova
do one bližnje bodočnosti, ko se otresejo
naši sosedi veliki svoje hipne slabosti. Če
ne, če nas najdejo še v razkroju, zapademo
v sužnost kolonialne dežele, naj nam po-

tem tudi pustijo celo kralja, ministre in kot
igrišče parlament.

Poldrugo leto dragocenega časa je sko-
ro izgubljeno. Kar je ostalo, so morda le še
meseči. V teh kratkih mesecih moramo
izvršiti težjo nalogo kakor katerisibodi
drug narod. Teži nas nesreča, da smo brez
trdnih državnih tradicij, zato brez priro-
nega političnega čuta. Opirati se moremo
samo na razum. Toda ta naš razum ni izo-
lan. Zakaj naš osvoboditelj, Srb, je kulturno
mlad-a osvobojeni brat, ki je bil svetovni
kulturi bližje, je sam omajal državotvor-
nost, ker je moral v težkem boju proti Av-
striji odgojiti k državnemu nihilizmu iste
moči, s katerim mu je zdaj graditi dr-
žavo. Edini zaklad, o katerem živimo, je
volja do narodnega edinstva. Ali kako se
gospodari z njim? V slepi strasti blati vsa-
ka stranka svoje domače nasprotnice in se
ne zaveda, da sodi nepoučeni sosednji brat
po strankah navadno kar celo pleme. A da
je poguba še bližja, utrjuje stranke povrhu
v narodu še oni prej omenjeni državni ni-
hilizem, blagoslovljajo vsako kršitev zaka-
na, da le izhaja od lastne vlade.

Ali res ne čutimo, da zidamo tako na
sipino, da se pojem o svetosti zakonov ne
more živeti, ker jih lahko odnese najmanj-
ša sapa?

Drevo pogine, če ga vrtnar vsak dan
presadi in obreže. Država pogine, če ji ob-
rezujemo korenine in veje še dalje po hip-
nem strankarskem ravnilu. Živeti le more,
ako ji zagotovimo naračen razvoj, t. j.
razvoj na podlagi pravne kontinui-
tete.

Pravna kontinuiteta je za našo državo
pridobljena s paktom med regentom in Na-
rodnim Večjem. Ta pakt je naša magna
charta, temelj vsega ustavnega razvoja. Po
njem se začasno predstavništvo ne sme
razpustiti, dokler se ne sestane konstitu-
anta. To pomeni dvojno dolžnost: za vlado,
da dela s parlamentom, za parlament, da
ne stavlja. To svojo dolžnost prelomi
parlament, če v slučajih, kjer gre za golo
življenje države, obstruira ali odreče vladi
celo kvorum. Le tam, kjer gre za opremo
in barvo našega skupnega doma, za to, ali
naj ga poslikamo črno ali belo ali rdečo, le
v takih slučajih je parlamentarna stavka
dopustno bojno orodje, v drugih slučajih ne.

Naš položaj je torej jasen. V oni krat-
ki dobi, dokler se našim mogočnim soso-
dom še niso razvezale roke, si mora naš
narod najti primerno ustavno obliko za dr-
žavo, primerno socialno obliko za družbo.
Za to mu je treba konstituante, a za kon-
stituanto mu je treba čim varnejših zunaj-
njih razmer in zakonito izvedenih volitev.
Ohoje mu more priskrbeti le začasno pred-

stavništvo, če ratificira mirovne pogodbe
in reši volilni načrt. Vlada, ki bi prepre-
čila to delo z razpustom, parlament, ki bi
se temu delu odtegnil, bi si naprtil greh,
za katerega zgodovina ne bi dala odveze.
Kajti tako početje bi dokazalo svetu, da
svobodna, ujedinjena domovina ni bila v
istini naš ideal, da je bil ključ po njej fari-
zejstvo.

Črna zver.

Da so me štrajkovci pošteno nabun-
kali po glavi in po plečih, tega jim pr-
vič ne zamerim; zaradi tega jih imam tako
rad, kakor sem jih imel. Saj sem razbur-
ljive narave, a ta stvar (moja osebna ra-
deva) me je pustila tako hladnega in mir-
nega, da sem vso stvar smatral od svoje
strani za velik špas in se na vse to smejal.
Zaradi tega smo si torej s socialisti in ko-
munisti lahko dobri prijatelji. — Zoper
kar se pa moram oglašiti in javno ugo-
rjati, to so pa laži, ki jih je seveda po ro-
venskih »virih« prinesel »Lavoratore« in
bodo od tam šle po celi Italiji in najbrž
celo po celi Evropi, če ne celo v Ame-
riko: pravljice o črnih zvereh, ki razsajajo
po Ljubljani ter ubijajo mirne zborovalce.
Te črne zveri, ki bodo strašile po Evropi
in v katere bodo socialisti vseh barv tudi
svetlo verovali, so živ eksemplari, kakšni
umetniki v zasukanju so ti junaki; z eno
potezo peresa ti postavijo vso stvar na
glavo: mi smo nedolžni, vsega so krivi
»farji«. Tu imate znova potrjeno, kar tr-
dijo bukvice »Primite tatul« Duhovnik je
živ žakelj hudobije, zmožen vsakega zlo-
čina, oni pa so angelčki! Ni je namreč
tako hudobne in neumne laži o duhovni-
kih — tako pravijo tiste bukvice — da bi
je ljudje ne verjeli. Črna zver, duhovnik-
ubijalec, ki je streljal z revolverjem iz
Leonisča, sem mogel biti namreč samo jaz.
Jaz pa še v svojem življenju nikdar nisem
ustrelil iz revolverja, ker sem silno nero-
den za take reči, ga nikdar imel in ga ne
maram imeti, sovražim vsako morilno
orožje in imam strah pred njim; še vrabca
bi ne maral ustreliti, nikar človeka! —
Taka je socialistična in komunistična res-
nicoljubnost.

Ne gre se pri tem za mojo osebo. Kar
sem ta dan — poleg nesrečnih žrtev —
neizmerno obžaloval in kar moram ob-
žalovati vsi, je surovost, sovra-
štvo in neizmerno globoka mo-
ralna propadlost, s katero je so-
cialna demokracija zapeljala toliko števil-
našega ljudstva. Nič se nečem prerekati s
socialisti in komunisti zaradi njih social-

nega programa. Zaradi mene si lahko raz-
dele vse premoženje; če bo vsem drugim
prav, to je seveda drugo vprašanje. A ta
pokvarjenost in podivjanost, v katero so
te uboge ljudi zapeljali, morajo obžalovati
in obsojati vsi ljudje, ki imajo kaj čuta do-
stojnosti. Socialna demokracija je šoa
surovosti in moralne propa-
losti. In ta propadlost nas bolj boli, ka-
kor če nas po glavi tolčejo s pestmi in
palicami. Jaz se čudim in strim. Med
socialisti je že mnogo inteligence, doktor-
jev, uradnikov in drugih izobražencev, ki
se vsi štejejo za poštenjake. In res se ja
v zasebnem občevanju z nekaterimi teh
mož čisto čedno govoriti in izhajati. Kako
da ti gospodje morejo zagovarjati to tes-
no divjost svoje stranke, kako da se e
sramujejo take družbe, takih učencev in
gojencev, to je težko umljivo. Pač, ra-
gati se da! Saj vemo, kaka je — morala
brez vere...

Morda se bodo zgražali, da jim oči-
tam nemoralno in propadlost. Zopet se no-
čem z njimi prerekati. Samo en eksem-
pelček! Ko je v Leonisču umiral eden ra-
njencev in so sestre okoli njega molile, je
eden navzočih štrajkovcev odprl ondi o-
ječ avtomat za godbo, da je ravno m d
umiranjem brenkijalo in zvenkljalo...
Kdo bi kaj takega storil, kakor človek,
ki je brez vsakega človeškega čuta? Kaj
pa hočete drugega, če je človek samo bolj
razvita žival?...

Ni pa dosti, da se zgražamo nad to
surovostjo. Mi se — in to sem ta dan tudi
premišljeval — mi se za te množice
delavstva premalo brigamo. Ni
dosti, da poudarjamo, da bo krščanska
pravičnost svet rešila. To je vse lepo.
Ampak to je le teorija. Krščanstvo ima
kajpada v sebi kali oziroma duha, ki je
zmožen svet pretvoriti. A tega duha je
treba udeleževati! »Kaj pomaga, če kdo
pravi, da ima vero, pa prideja brat in se-
stra k njemu, gola in lačna, in jima reče:
le pojdiva v miru, pogrejša in nasitita se,
ne dal bi jima pa, česar potrebujeta. Kaj
to pomaga? Tako je vera, ki nima čel,
mrtva sama v sebi.« (Jak. 2, 18.) Čujmo
tudi, kaj piše isti sv. Jakob o vedenju o
bogatinov in revežev: »Če bi prišel v vaš
zbor mož, ki nosi zlat prstan, v čisti obl-
ki, prišel pa tudi siromak v grdem obl-
čilu, pa bi onemu, ki je lepo oblečen, re-
kli: izvoli se semkaj uvesti, onemu pa v
grdem oblčilu: stoji tamkaj ali sedi pri
vznožju mojih nog, ali niste krivični so-
dniki? Cujte, bratje, ali ni izvolil Bog siro-
makov na tem svetu za dediče svojega
kraljestva? Vi pa ste siromaka onečasti.«
Ali se naše ravnanje vjema po teh sveto-

LISTEK.

Spomini starega dekleta.

Francoski spisal René Bazin. Prevel F. P. Hrast.
(Dalje.)

Na poljani smo, brez jarkov, brez
ograj, brez prehodov. En vzrok več, da
človek malo prešudira vse to. Začela sem
raziskovati in tako ljudje kakor stvari so
mi pravile o svoji zapuščenosti.

»Pristan« je bil središče občine, pa nič
več. Hoteli so se izogniti obrežni burji in
so zgradili veliko cesto, da bi si bili bližji
— zato je vse tako zapuščeno. Nova cer-
kev, županstvo, šola, več krčem, ena trgo-
vina, trafikla, pošta, vse se je zbralo tam
gori, na gričku, dva kilometra daleč od
obrežja. Tu je ostalo le še par starih hiš,
nekaj pobeljenih z apnom, nekaj sivih kot
megle, kjer prebivajo ribiči, financarji, de-
lavci iz kamnoloma in dvoje ali troje knet-
tov, ki imajo tu svojo zemljo. Večina kme-
tovalec stanuje po osamljenih pristavah,
posejanih po dolinah, skritih za živimi me-
jami. Globok molk, kaj ne, poljske idile,
bretonske legende? Da, vse to bi lahko
bilo, pa ni. Vsi ti ubožci so razdeljeni, prav
tako kot bogataši, v zmagalce in prema-
gance. Po teh tako dolgih mirnih in po du-
hu zdravih poljih se širijo najhujše lazi in
nihče ne more popraviti več vseh razpo-
klin. Župnik, ta bi jih bil nekoč lahko po-
pravil, če bi bil res duhovnik. Toda našel

je tako malo zaupanja in toliko sovraštva,
da polovica njegove župnije nima več vo-
ditelja in vzgleda v nobeni stvari, ne mo-
ralni, ne socialni, pravi francoski; in to
celo, če gre za odstranitev samo kake hi-
gienične ali estetične napake. Stara cer-
kev je bila zidana na pobočju stepe, nad
strmim morskim obrežjem; bila je iz rde-
čega granita, v lepem stilu iz trinajstega
stoletja, zidovje je bilo silno kot trdnja,
okrašeno s kolonami in okni s čistimi črta-
mi. Enega samega pazljivega človeka, ki
bi imel kaj okusa, bi bilo treba in ta častil-
ljiva lepota bi ostala ohranjena. Od ladje
ni ostalo drugega kot par ostankov zidu;
samo kor je še nedotaknjen in služi za po-
možno kapelo za prebivalce pristana. Sko-
zi gotsko okno v zakristiji se vidi štiri-
deset metrov pod nogami morje in ro-
bovi skal, ki so vedno pokriti s penami in
pa široko nebo, ki je na večer v Bretagni
večkrat.

Neka ženska mi je pravila: »Med na-
mi je pač neka vdova, ki skrbi za bolnike
in čuje pri porodnicah in dela kar more,
da bi le olajšala ljudem lakoto in zimo. Vsi
jo imajo radi, razum onih, ki jo pomilujejo,
ker je pobožna. Ona je res prava usmiljena
sestra. Njen rajnik mož je bil pilot, daleč
od tu. Za živež ima že, zuse, ampak dajati
pa nima kaj; in jaz vem, da ji to hudo de-
ne.«

To je bila vendar enkrat poštena be-
seda, beseda, ki me gane, kajti taka beseda
je čisto preprost resumé duše, ki redko-
kdaj izpregovori. Prišla mi je na ušesa ču-

sto slučajno. Proti večeru sem se vračala
čez ravnino k svoji prijateljici. Po križpotu,
ob njivah, se je pomikal pred menoj vo-
ziček. Možak, ki je korakal pred konji —
mlad in lep kmetiški fant, tisti, ki sem ga
na dan prihoda videla z očetom v gostlini
— je dvignil roko, prijel za uzdo in ustavil
konje. Pred seboj je bil zapazil edinega »le-
toviščarja«, ki je prišel v ta zapuščni kraj
— bil je menda advokat in živel že štiri
tedne tu in ki so ga vaščani vzljubili; storili
so zanj, česar še za svojega gospodarja ne
bi: skušali so se pogovarjati z njim, brez
dobičkaželjnosti, tako iz prijateljstva. Kako
je prišlo do tega? Ta tujec je skušal —
kakor toliko drugih — spoznati mornarje,
kmete, otroke, starčke in reveže. Če je ko-
ga srečal, ga je pozdravil in izpregovoril z
njim kako besedo; toda od drugih tujcev
ga je razlikovalo to, da so zaslužili ljudje
pri njem srce brez radovednosti in pphle-
pa, prijateljsko in vdano srce; tako je zbral
nekega dne v skednju, ki ga je posodila
Jeanne, bližnje kmetiške družine in jim
pravil zgodbe iz brejanske preteklosti in
kjer tudi Boga ni manjkalo. Poslušalci zad-
nje nedelje so ustavljali sedaj svojega pri-
jatelja po cestah. In tako je storil tudi mladi
kmetiški fant ob križpotju.

»Torej, gospod, jutri že odhajate?»

»Da, moram.«

»In drugo leto pridete zopet k nam,
kaj ne?»

»Mogoče.«

In lepi bretonski fant je stisnil odhaja-
jočemu tujcu roko in odgovoril zamisljeno:

»Poizkusiti bo treba. Kajti komaj en
mesec ste pri nas, gospod, in ste vendar,
kot da ste bili pri nas rojeni!«

Voziček se je premaknil naprej. Sto-
pila sem na stezo, toda niso in niso mi šle
iz spomina besede tega kmeta, ki je bil fi-
lozof, ne da bi vedel za to in ki je izrazil
z njimi tožbo nepopolne in trpeče družbe
na deželi.

24. Mesto Kolovrat.

Mnogo je bilo nekdaj v Franciji mest,
mnogo kmetij in hiš, kjer se je ohranila
navada, da so predle ženske sukanec, iz
katerega se je delalo platno za rjuhe in
srajce. Mestece, o katerem hočem govo-
riti in ki je dobilo ime po delu, ki so ga
opravljale tam ženske roke, trde in žu-
ljave, ali mehke in bele, leži v zapuščeni
kotlini blizu morja. Zapuščeno je imenu-
jemo zato, ker je malo poti in cest med
njivami, ker govoré ljudje čisto svoje na-
rečje in ker je vsem ljudem, pa najsi bodo
plemiči, meščani, rokodelci ali delavci,
vzkorenjenja v srcu neka tajna mržnja in
vzkorenjenost proti vsemu, kar pride iz tu-
jine po suhem, proti blagu in trgovcu, celo
proti ideji: to pa, kar pride po morju, jim
je navadno dobrodošlo. Hišo, zidano iz re-
zanega kamna in krito z debelim močnim
skriljem, obdaja z ene strani vrt, z druge
pa travnik, ki ji dajeta dovolj zraka in luči
in napolnjujeta zrak z vonjem cvetlic ali
trave. Do vrta vodi po majhnem hrastovem
gozdičku slabo posipana cesta. In naokoli
leže njive, med katerimi stoje vrste drevja.

pisemskih naukih. Čujmo tudi, kako scdi o bogastvu ustanovnik krščanstva, Jezus Kristus: »Resnično povem vam, da bo bogatim težko šel v nebeško kraljestvo. In še enkrat vam rečem: Lažje je kameli iti skozi šivankino uho, kakor bogatini v rebesa.« — »Gorje vam, bogatini, ki imate svoje ugodnosti! Gorje vam, ki ste siti, pa boste stradali! Gorje vam, ki se zdaj smejate, pa boste žalovali in jokali!« — Če komu velja to gorje, velja gotovo sedanjim verižnikom, tem brezsrčnim krvosedom, ki brez vsakega ozira na siromake gromadijo skupaj milijone, dočim mnogi nimajo najpotrebnejšega za življenje. Ta navidezna pravica je v resnici največja krivica. Medtem ko so mnogi krvaveli in puščali na bojišču svoje roke in noge, so drugi doma bogateli in grabili milijone. Če pa napravimo zdaj kako zbirkico za dobrodelne namene, se z velikim bobnanjem nabere skupaj nekaj tisočakov, namesto da bi vojni dobičkarji sami prostovoljno dali milijone v polajšanje splošne bede! Ta blazna lakomnost, ki se je polastila ljudstva, to bogastvo, ta razkošnost vzbuja pri trpinah nevoljo, nevoščljivost in sovraštvo. Vemo, da so med njimi tudi taki, ki niso nikoli v potrebi, ki imajo dovolj denarja za pijačo; so pa tudi resnično potrebni. Ta velikanška razlika v premoženju, ta silni prepad med stanovi, kriči po izravnavi. Če je Bog ustvaril dobroto sveta v rabo vsem, zakaj bi nekateri sedeli na žakljih, polnih denarja, s katerimi ne vedo kaj početi, drugi pa stradali najpotrebnejšega? V tem oziru sem tudi jaz en kos komunista. Samo to mislim, da bi v dosegu tega cilja ne bilo potrebno tem ubogim ljudem trgati krščanstva iz srca in jih podžigati k tolikemu sovraštvu do tistih, ki jih ne sovražijo, ampak le milujejo in jih tako strastno demoralizirajo, kakor to dela socialna demokracija!

Skratka: Med nami mora biti več praktičnega krščanstva, več ljubezni, več srca! Mi se moramo za delavsko ljudstvo bolj zavzeti in mu več skrbni posvečevati in s socialnimi reformami je treba pričeti takoj, pa s temeljitimi, ne samo s kakšnimi krparijami: z agrarno reformo, davkom na vojne dobičke itd. Kaj se toliko časa odlašalo, zakaj to mečkanje? Če ne bo vlada izvedla teh reform nurnim potom, se bodo izvršile potom sile.

O tem bi se dalo seveda še mnogo pisati. A ne spada več pod ta naslov. To pa sem čutil potrebo na pisavo »Laborator« napisati jaz ponižno podpisana Jana zver

Janez Kalan.

Država SHS.

POGAJANJA ZA TISKARSKI TARIF.

LDU Belgrad, 26. aprila. Minister za socialno politiko dr. Šurmin je posredoval med lastniki tiskarn in uredništvu listov na eni in organizacijo tiskarjev na drugi strani. Minister je opozarjal organizacijo, da tarifa, ki jo je izdelala, ni sprejemljiva vsled nekaterih točk. Računajo, da bodo pogajanja trajala nekoliko tednov.

PRIJETA »AMERIŠKA KOMISIJA«.

LDU Belgrad, 26. aprila. Iz Bečkereka javljajo, da so tam oblasti prijele zlikovce, ki so pod imenom ameriške komisije razpolagali z ogromno količino raznega blaga, ki so ga razpečavali po zelo nizkih cenah. Načelnik komisije dr. Pachner je

male vijugaste dolinice, po katerih se pretakajo skriti potočki in nešteto poljskih stez, ki so čisto osamele — razun za časa košnje in žetve — in ki jih pokriva droben prah, v katerem puščajo vrabci sled svojih krempljev, verice ali srne sledove svojih nožic. Toda daleč naokoli ni lepšega kraja kot je dolinica, v kateri leži mesto Kolovrat.

Če pridete kdaj slučajno v te kraje, jo boste spoznali takoj po tem, kar vam hočem povedati. Iz hrastovega gozdička se vije ozka cesta, ki se spušča v polkrogu proti morju. Klanec je od kraja lahen in komaj za spoznanje zarezan v zemljo; toda kmalu postane hud in se izgubi v zaseki, koje stene so visoke deset do dvajset metrov; zapirajo jo nasipi kamenja, ki ga priplavé pozimi hudourniki; toda naenkrat se zaseka zavije, malo razširi in zasveti se široka morská gladina. Malo trate in peska deli cesto od obrežja. Ladje tam lahko pristanejo, ker stoji na obrežju skala s stebrom, na katerega se lahko privežejo. Nekaj krasnega pa je, da je cela cesta v globeli pokrita: obe steni sta si čisto blizu, hrasti se stezajo z ene strani na drugo in se križajo z vejami in vrhovi nad potjo. Gost mah pokriva vse pobočje, vse vzbočine in vdrtine po skalnatih stenah; po katerih se plazijo drevesne korenine; stebila dreves so kratka in se razširijo hitro v veje, ki podajajo druga drugi roko in ki so jeseni rdečkasto-sive, pomladí pa modro-pikaste. Od daleč bi človek niti ne slutil tega vejnatoga slopovja, ki spada pod mesto Kolovrat. (Dalje.)

pobegnil, ostale sokrvice pa so prijele. Policija je uvedla preiskavo, da dožene, odkod je komisija dobivala blago.

PREPOVEDAN LIST.

LDU Belgrad, 26. aprila. Ministrstvo za notranje posle je prepovedalo uvoz švicarskega lista »Europäische Wirtschaftszeitung«, ker je obrekoval našo državo in razširjal o njej neresnične vesti.

LIKVIDACIJA MORATORIJA.

LDU Belgrad, 26. aprila. Ministrstvo za pravosodje je pooblašeno, da predloži narodnemu predstavništvu zakonski predlog o likvidaciji moratorija.

Mirovni posvet.

Jadransko vprašanje.

LDU Belgrad, 26. aprila. »Politika« piše pod naslovom »Jadransko vprašanje«: Namestnik ministra za zunanje stvari dr. Spalajković je včeraj posetil g. Nikolo Pašića in se z njim dalj časa razgovarjal. Sodi se, da je ta poset v zvezi z rešitvijo jadranskega vprašanja. Gosp. Pašić je pred tem posetom dobil iz Pariza zelo važna poročila. Tajnik jugoslovanske delegacije v Parizu Fotić je že pretekli teden kot kurir s simplonskim ekspresnim vlakom odpotoval iz Pariza, pa se je vsled železniške stavke moral nekaj dni muditi v Trstu. Sedaj se mu je posrečilo, da je mogel nadaljevati vožnjo. Čim je g. Pašić dobil poročilo iz Pariza, se je takoj posvetoval z ministrskim predsednikom Protićem. V dobro poučenih krogih trdijo, da je naše kraljestvo dobilo povabilo, naj se po zastopnikih udeleži sanremske konference. Danes bo nemara rešeno vprašanje glede udeležbe na tej konferenci. Parlamentarni krogi sodijo, da se Rim in Belgrad nista sporazumela glede jadranskega vprašanja in da v San Remu ne bo govora o tem vprašanju. V vsakem primeru odpotuje naš delegat na mirovno konferenco Andrija Radović z instrukcijami, ki jih je dobil od vlade. — Zdravstveno stanje Pašićevo se je zelo izboljšalo in bi se rad še ta teden povrnil v Pariz. Zdravniki mu pa svetujejo, naj še nekoliko počaka.

LDU Dunaj, 27. aprila. (ČTU) »Chicago Tribune« opoča iz San Rema: Jugoslovensko vprašanje je rešeno, Reka bo svobodna država od Voloska do Bakra, proti severu pa do št. Petra in z otokom Krkom. Italijanske meje segajo do Snežnika, Učke gore in Voloska ter obsegajo otoke Lošinj, Vis in Pelagruž.

LDU Dunaj, 27. aprila. (ČTU) »Deutsches Volksblatt« poroča iz Pariza, da se je Nitti odrekal koridorju do Reke.

LDU Dunaj, 27. aprila. (ČTU) »Wiener Mittagszeitung« poroča po »Tempsu«, da jadransko vprašanje še ni rešeno.

Italija popustila?

LDU Berlin, 26. aprila. (ČTU) Kakor poročajo iz Milana, je na podlagi Wilsonove spomenice z dne 9. decembra Italija popustila v reškem vprašanju.

Nitti o svetovnem položaju.

LDU Pariz, 26. aprila. (DKU) Ministrski predsednik Nitti je imel v San Remu z zastopniki časopisja več razgovorov. Zastopniku sporočevalnice Associated Press je izjavil, da smatra turško mirovno pogodbo za ponesrečeno. Ta pogodba pomenja vojno v Mali Aziji, vojno, za katero Italija ne bo dala ne enega vojaka in ne ene lire. Angleškim in ameriškim časnikařem je označil položaj Nemčije kot zelo resen. Zavezniki ne bi smeli zahtevati od Nemčije ničesar, kar ne more izpolniti. Zaenkrat so na svetu tri velika središča nemira: Rusija, Nemčija in Turčija. Zavezniki morajo dokazati, da je mir dejstvo, in morajo paziti, da se mir in red ne bo več kalil. O odnošajih do Rusije je Nitti rekel, da je neobhodno potrebno vzpostaviti odnošaje z Rusijo.

Albanska vlada strmo-glavljena.

LDU Belgrad, 26. aprila. O nemirih v Kroji poročajo iz Podgradca: Sedaj se doznajajo podrobnosti o dogodkih v Kroji pred desetimi dnevi. Pristaši italijanske stranke so umorili spečega albanskega častnika Osmana Muso, velikega nasprotnika italijanskega protektorata in boritelja za neodvisnost Albanije. Umorili so ga tudi zaradi tega, ker ni hotel služiti intrigam nove vlade, ki je, kakor se sedaj doznava, postajala vedno bolj italofilska. Ta umor je zelo razburil prebivalstvo v Kroji, ki je radi stališča vlade zelo vznemirjen, ker ni hotela izgnati morilce. Ljudstvo se je vzdignilo in ubilo sreskega načelnika Mohameda Pilka, kapetana Riza bega in dva orožnika. V tem boju je bilo ubitih še 12 oseb. Kroja je prekinila vsako zvezo s Tirano in z drugimi mesti. Razburjenje med prebivalci vedno bolj narašča.

LDU London, 27. aprila. (DKU-Brezlično) Po poročilih iz Aten so pristaši Esad pake zavzeli Tirano in strmoglavili alban-

ske vlado. Po hudih bojih so zasedli Krojo in Kavajo. Sedaj prodirajo proti Draču.

Češka.

Končni izid volitev.

LDU Praga, 26. aprila. (ČTU) Izid volitev v senat: Volilno okrožje Praga: narodni demokrati 4 mandate, narodni socialisti 3 mandate, češki socialni demokrati 7 mandator, ljudska stranka 1, agrarci 3, nezasedenih 5 mandator. Volilno okrožje Pardubice: narodni socialisti 1, socialni demokrati 2, ljudska stranka 1, agrarci 2, nezasedenih 5 mandator. Volilno okrožje Mlada Boleslava: narodni socialisti 7, socialni demokrati 1, agrarci 2, poljedelci 1, nemški socialni demokrati 14, nemška volilna zveza 2, nezasedeni 4 mandati. Volilno okrožje Louny: socialni demokrati 2, poljedelci 1, nemški socialni demokrati 4, nemška volilna zveza 1, nezasedenih 6 mandator. Volilno okrožje Plzeň: narodni demokrati 1, češki socialni demokrati 3, agrarci 1, poljedelci 1, nemški socialni demokrati 1, nezasedenih 8 mandator. Volilno okrožje Brno: narodni demokrati 1, narodni socialisti 1, češki socialni demokrati 4, ljudska stranka 4, agrarci 2, nemški svobodomiselnici 2, nezasedeni 3 mandati. Volilno okrožje Moravska Ostrova: socialni demokrati 2, ljudska stranka 2, agrarci 1, nemški socialni demokrati 2, nemška volilna zveza 2, nezasedenih 6 mandator. — Po drugem in tretjem skrutiniju je bilo doslej v narodno skupščino končnovaljavno izvoljenih 74 socialnih demokratov, 33 poslancev ljudske stranke, 28 agrarcev, 24 narodnih socialistov, 19 narodnih demokratov, 7 pristašev obrtniške stranke, 3 poslanci Modračkove stranke, 12 pristašev slovaške vladne stranke, Nemcev skupno 72, Madžarov 10; nezasedenih je 19 mandator, od teh odpade na karpatske Ruse 9, na Tešino 9 in na Hufcin 1 mandat.

Avstrijska republika.

Dr. Renner gre v Belgrad?

LDU Dunaj, 27. aprila. (ČTU) »Reichspost« poroča iz Belgrada: Državni kancelar dr. Renner poseti prve dni meseca maja Belgrad. Na povratku poseti tudi Zagreb in Ljubljano.

Protižidovske demonstracije na Dunaju.

LDU Dunaj, 27. aprila. (ČTU) Včeraj so bile tukaj velike demonstracije proti Judom. Po shodu v Mestni hiši so zborovalci demonstrirali po ulicah. Policija jih je ponekod razpršila. Nemško-nacionalni dijaki so razbili šipe stanovanja profesorja Lasta in kuhinjo judovskih visokošolcev.

General Potiorek — Jugoslovan.

LDU Dunaj, 27. aprila. (ČTU) Komisija za preiskavo vojnih deliktov je uvedla kazensko postopanje zoper generala Potioreka, ki se je priznal za Jugoslovana. Na vrsto pridejo tudi bivše nadvojvode.

Stavka industrijskih nameščencev končana.

LDU Dunaj, 26. aprila. Stavka industrijskih nameščencev se je danes končala. Stavkajoči se povrnejo v sredo na delo.

Anglija.

Dogodki na Irskem.

LDU London, 27. aprila. (DKU) Namestnik tajnika za Irsko Mr. Short je včeraj v spodnji zbornici naznanil, da je v Bormwoodu in Scrobyju interniranih 179 sinfajnovcev, od katerih 174 noče jesti.

LDU London, 27. aprila. (DKU) Snoči so v Limericku bili resni izgredi. Z oklopnimi avtomobili so razgnali demonstrante. Več oseb je bilo ranjenih.

Iz zasedenega ozemlja.

Ko so začela prihajati poročila, da bo v San Remo jadransko vprašanje definitivno rešeno, je napisal tržaški »Laborator« (dne 15. aprila) uvodnik pod naslovom: Sarebbe ora (čas bi bil). Iz tega članka prinašamo le začetek in konec, ker je iz njih razvidno prvič, da »Laborator« sam ne veruje veliko v to rešitev in ker drugič dokazuje, kako je Italiji, če se hoče rešiti, potrebna Jugoslavija. Članek začnemo: Predvčeršnjim smo dobili obvestilo, kateremu, resnično povedano, le težko verujemo ne mogoče zaradi tega, ker dvomimo nad resnostjo svojega rimskega dopisnika, ki nam je telegrafiral, ampak zaradi tega, ker so tekmo 17 mesecev po razpadu centralnih držav pokazale naše vlade, ki bi nam morale doseči mir, tako jasno svojo absolutno nesposobnost, da dvomimo, da bi kdaj dosegli kak »zmagoslavni mir« v smislu nacionalistov in v kakršnega nismo nikdar verovali, ampak sploh kak mir, mir, ki bi napravil vsaj provizorično konec našemu neznosnemu stanju, in birokratično-militaristične zmede (caos), v kateri se bomo zadušili. Potem ko članek dokazuje ne-

spodobnost teh vlad, zlasti Salandre, Orlando in Sonnina, kateri niso hoteli priznati Jugoslavije in se ne z njenimi delegati naravnost pogajati, pravi, da je Nitti, slednjč, več kot celo leto prepozno, bil od razmer prisiljen, nastopiti drugo pot, pot direktnega pogajanja z Jugoslavo. Nočemo v tem trenutku prikazovati ogromne in nepreračunljive škode, ki sta jo imela od neumne politike Sonninijeve in Orlandove Italija in zlasti naša dežela; omejiti se hočemo le na izraz upanja, da se sporazum doseže in da se mir sklene v najkrajšem času, ter končuje: »In v tem trenutku, znabiti odločilnem, naj nam bo dovoljeno povdariti, da je za Italijo absolutno potrebno, skleniti prirsčne odnošaje z Jugoslavijo. Prijateljstvo z Jugoslavijo pomeni mir, zasiguran na vzhodni meji in na Jadranskem morju, pomeni pospešitev razvojitve, trgovine in gospodarskega razvoja; neprijateljstvo pa pomeni neprestano stanje sovraštva in militarizma, gospodarski zastanek, ubožstvo. Tisočkrat boljše je prijateljstvo Jugoslovanov brez Reke, kakor Reka s sovraštvom Jugoslovanov.«

Mislimo, da temu članku, ki ga je pisal človek, ki gotovo dobro pozna neznosne in nevzdržljive gospodarske in politične razmere v zasedenem ozemlju in Italiji sploh in ki vidi izhod iz teh razmer le v takojšnjem sklepu miru z Jugoslavijo, ni treba komentarija. Jugoslavija naj reši Italijo. To je ne le sklep in smisel zgornjajših besed, ampak tudi ne-ufudno priznavanje g. Nitti. Ali se zavdajo naši jugoslovanski državniki, kakšno orožje imajo v rokah? Ali ga bodo znali in hoteli izrabiti? Ali je še čas za to?

Trgovski uslužbenci in uradniki v Trstu stavkajo. V stavko so stopili v ponedeljek, potem ko so se zbirala pogajanja z gospodarji, ki niso hoteli priznati gotovih zahtev, stavljenih od uslužbencev. Stavka delavcev v kemičnih tovarnah traja dalje. Najbrže izbruhne po vseh Italiji zopet stavka bančnih uradnikov, ki zahtevajo draginske doklade, ki pa se jih ravnanstvena branijo priznati.

Politično življenje med Furlani. S furlansko ljudsko stranko so se združili ostanki bivše italijanske liberalne stranke, ki jih vodi deželni komisar dr. Pettarin. Dno 22. marca sta msgr. Zamparo in dr. Pettarin izdala na gorisko furlansko ljudstvo manifest, v katerem pozivata Furlane na združitev v ljudski stranki. Stranka je zasnovala obsežen socialno-političen program in kliče k sodelovanju vseh Furlane, ki hočejo s skupnim resnim in smotrenim delom zabraniti komunistični prevrat. V Furlaniji si bosta v prihodnjih političnih borbah stali nasproti dve stranki: Komunistična in furlanska ljudska stranka.

P. e. i. s. c. i.

Za nekoliko časa bomo imeli na Koškem plebiscit v coni A in B. Ker veliko ljudi upa, da nam prinese ententina komisija pravico, bo dobro, če natančno pogledamo to »pravično« delo te komisije v Gorenji Sleziji in na Pruskem.

Ententne komisije so prevzele formalno celo administracijsko vlado na terenu podvrženemu glasovanju, v resnici pa so ostali po vseh administracijskih in policijskih uradih in po sodnih še dalje nemški (pruski) uradniki in samo načelno vlado ima general Le Rond, kateri se nahaja v Opolju (Oppeln).

Varnostno službo opravlja še nadalje t. zv. »Sicherheitswehr«, katere člani so izključno Nemci iz najbolj šovinističnih okrajev Prusije n. pr. Brandenburgské itd.

Stalež teh »Sicherheitswehrov« je v časih večji, kakor je bil pri prejšnjih pruskih garnizijah. Oboroženi so kakor na fronti. Imajo ne samo strojne puške in ročne granate, temveč tudi metalce min in lahko in težko topničarstvo. Vidi se torej že na prvi pogled, da niso to nobene varnostne straže, temveč regularne čete, pripravljene za hudi boj.

Maloštevilni in slabo oboroženi koalicijski vojaški oddelki sploh ne prihajajo v poštev in so od pruskih vojakov (članov »Sicherheitswehrov«) popolnoma ignorirani.

Delovanje pruske administracije, policijska nadloga in tlačenje poljskega ljudstva ne le, da se ni zmanjšalo, ampak se je celo povečalo. »Sicherheitswehr« in policijski organi terorizirajo poljsko ljudstvo tudi v pričo koalicijskih zastopnikov.

Vsa zborovanja poljskega ljudstva so prepovedana, poljske šole pa zaprte. V uradih se sme uporabljati samo nemščina. Iz Berlina prihaja na stotine milijonov mark v svrhu agitacije. Nemci pustošijo plebiscitni teren, kolikor morejo in izvažajo na zapad vso hrano, industrialne stroje in vse vrednostne stvari, da bi — v slučaju njih neugodnega uspeha glasovanja — ljudstvo postalo ubogo in nezadovoljno in na ta način že zanapraj pripravljajo tla za sovražno agitacijo nemirnih elementov.

Poljske utemeljene in z dokazi opravičene proteste nimajo nobenega uspeha, ker Nemci živjajo protekcijsko pri svojih varuhih Angležih.

Politične novice.

+ Ko bi znali brati...! Dogodki zadnjih dni, zlasti dogodki nesrečne sobote v Ljubljani, bi morali odpreti oči vsem, ki imajo v javnosti kaj besede. Človek se ne hote vpraša, ali je mogoče, da svedenika, vršečega svojo versko dolžnost in delečega zadnja tolažila nesrečnim žrtvam, napadejo in opusajo brez povoda — ženske, da obkledajo z grdimi in lažnimi primki sestre usmiljenja, ki so lajšale bol umirajočim in ranjenim? Prizorov take nezasišane podivjanosti je bilo več. Ali so to sadovi socialistične in komunistične kulture? Pa bodo še prišli taki, ki bodo zahtevali, naj se umakne iz 301 verstvena vzgoja in verstveni pouk, ki čuni more — s pomočjo nadnaravnih vzgojnih sredstev — zajezi povoden podivjanosti, brezvestnosti, drzne in brutalne nasilnosti, živalske besnosti. — Uboga mladina, ki je primorana videti obnašanje po komunističkih spisih in naukih odgojenih ženišč in drugih propalih oseb, ki mora slišati besno in bogokletno govorjenje brezvestnega okoliščal! Nič ne pomaga, če odstranijo oblasti par oseb, ki so s hujškanjem zavedle ljudi v nesrečo; brlogi, kjer se oznanjujejo odraščajoči mladini brezbožni nauki, kjer se krade in trga mladim vajencem in delavskim začetnikom iz src versko prepričanje — te brlogi bi morali poiskati in zapreti. Knjižnice, časopise, ki širijo prevratne nauke in brezverstvo med mladi svet, te bi morali odstraniti in zapleniti! Drugo pa je: Krščanskega življenja manjka. Če se mlad človek odtuji cerkvi, izgubi vso oporo in zaslobo moralnega in poštenega življenja, bo kmalu sposoben za vsako divjastvo in nemoralnost. Pomagaj, kdor more pomagati, da se obrne na boljše Komur je mar, da se reši red in ohrani človeška družba v zdravem razvoju, naj ne zdihuje in ne toži samo, marveč naj dejansko sodeluje, da pridemo do rednih razmer, zdravih odnosov, srečne blaginje!

+ Poljaki in Jugoslanci. »Kurier Lwowski« prinaša članek dr. T. Lubaczewskiego o razmerah v naši državi. Med drugim pravi: Jugoslovanske simpatije so iskreno naklonjene Poljski, iz poljskih pesnikov so črpali tudi njihovi pesniki navdahnjenje; nedavno sklenjeni diplomatični trgovinski odnosi bodo še bolj ojačili vezi med bratskima narodoma. Poljska more poslati v Jugoslavijo sladkor, špirit, petrolej, bencin, parafin in podobne proizvode, medtem ko nam bo mogla Jugoslavija nuditi volno, vino, tobak, olje, maslo in slive. Razen direktnih trgovskih zvez je za nas prometna zveza preko Jugoslavije v Italijo in na vzhod velikega pomena. — Ravno glede prijateljskih zvez s Poljsko je bilo mnogo zamujenega; naša država je Poljsko brez potrebe in vzroka diplomatsko zanemarila, četudi že gospodarska nujnost kliče po tesnejši zvezi. Treba bo v diplomatsko delovanje posvetiti in ga postaviti pod vpliv parlamenta, kar se je do sedaj vršilo le v teoriji.

+ Avtonomija tirolskih Nemcev. »Deutsche Allgemeine Zeitung« javlja iz Lugana, da je ministrski predsednik Nitl pozval voditelje nemških političnih strank v zasedenem delu Tirolske, da sodelujejo pri načrtu o avtonomiji nemškega prebivalstva ob gorenji Adiji.

Dnevne novice.

— Razglas. Gospod V. Radojevic, 2011 Ventura Aven. Fresno, Cal. v Severni Ameriki je izgubil v vojni dva svoja sina Gojka in Jova. Jovo je bil zavarovan za življenje za 10.000 dolarjev; padel je v francoskih Argonih kot vojak ameriške armade. Vso to življensko zavarovalnino je gori imenovani oče določil v dobrotno svrhe na ta način, da hoče podpirati redno mesečno z vsoto po 4 dolarje petero jugoslovanskih sirot, moškega spola in sicer sirot, ki jim je oče padel kot legionar v boju za jugoslovansko svobodo. Ena izmed teh peterih sirot bodi po želji ustanovnika slovenskega pokolenja. Izbor je poveril rektoratu ljubljanske univerze, ki se s tem obrača na občinstvo s prošnjo, da bi se mu v čim krajšem času sporočilo ime in naslov sina (po možnosti še mladega, ker bo ustanova trajala 20 let) takega padlega slovenskega legionarja. — Rektorat univerze kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev v Ljubljani, 24. aprila 1920. Rektor: Plemelj.

— Jugoslovanska Matica je prejela od mladine na meščanski šoli v Ribnici sledeči dopis: »Gojili smo vročo željo, da bi pomagali svojim bratom, trpečim dijakom v zasedenem ozemlju. Zato smo se namenili prirediti predstavo. In res — posredilo se nam je. S pomočjo dobrotnikov smo preteklo nedeljo 18. aprila izvršili svoj namen. Priredili smo predstavo »Človeški poklic«. Pridobili smo s to prireditvijo 1000 K, katere vam pošljemo v zavesti, da s tem raz-

veselimo naše uboge brate. »Zares plemenita mladina!«

— Dijaški transport na Dunaj odhaja iz Ljubljane v torek, dne 4. maja in ne dne 29. t. m. ob 8. uri 40 minut zjutraj. Gospode tovaršice pozivljamo, da se zberejo zadnji čas ob 8. uri zjutraj na glavnem kolodvoru. V svrhu važnih informacij, prosim, da se sestanemo v sredo, dne 28. t. m. vsi ob 11. uri dopoldne v kavarni Zvezda, zadnja soba. — Milan Dular eksp. akad.

— Poštna objava. Zaradi vedno rastočih nabavnih stroškov za poštne vrednotnice se ne bodo več zamenjemale nerabne poštne vrednotnice pri poštinih uradih dokler traja to razmere. Le v izrednih primerih bodo dovoljevala poštna ravnanstva na kolkovano vlogo zamenjavo proti odbitku nabavnih stroškov, ako gre za zamenjavo vrednotnic, ki predstavljajo visoko vsoto.

— Zglašitev oficirjev: Rezerve peš. poručnik Josip J. Banovec (Banovic), rezerve peš. poručnik Fran Zupančič iz Rakovnika, rezerve peš. potporučnik Franjo A. Frag, rez. peš. poručnik Mirko F. Hrobat (Hrovat), rez. peš. potporučnik Jože A. Strnad, rez. peš. potporučnik Jože A. Tušar in rez. art. potporučnik Boris V. Furlan se pozivljajo, da takoj najkasneje pa do 30. aprila 1920 naznanijo svoje natančne naslove »Ljubljanski pukovni okružni komandi v Ljubljani.«

— Zdraviške toplice Hofgastein na Salzburškem otvorijo obrat s 1. majem. Prošnje za dovoljenje bivanja v Hofgasteinu se morajo nasloviti na Marktgemeinde Hofgastein ter jim je priložiti zdravniško izpravevalo in 20 K v pokritje za pisemske, brzojavne in druge stroške. Bivanje v Hofgasteinu je dovoljeno za dobo šestih tednov. Vsak zdravniški gest sme pripeljati samo še eno osebo seboj. Ako bi hotel imeti kdo natančnejših podatkov, naj se obrne na Generalni komisariat za tujski promet v Ljubljani.

— Svoje souslužbenec okradel je Alojzij Gognarec iz Mirne peči. Vzel je na Laverici Francetu Petroviču iz zaklenjenega kovčka obleke in perila in Andreju Burgarju gotovine 703 K, denarnico, robec in glavniki. Deželno sodišče v Ljubljani je obsodilo Gognarca na tri mesece težke ječe.

— Zakaj manjka zdravnikov na deželi? Pravilo je, da mora vsaki promovirani doktor medicine priti kot sekundarij v kako bolnico za dobo dveh let in šele potem sme z eventualnim uspehom kompetirati za mesto na deželi. Pred vojno si je sekundarij od mesečne plače lahko toliko prihranil, da mu je bilo po dveh letih mogoče nabaviti si potreben instrumentar in najnujnejše pohištvo za prakso na deželi. Poleg tega se je lahko ves ta čas dostojno oblačil. Danes pa ima sekundarij v bolnici mesečno 1500 K, seveda brez hrane, torej daleč od tega, da bi se dostojno oblekel in še bolj daleč od tega, da bi si nakupil najnujnejše instrumente za prakso na deželi, ki stanejo danes čez 50.000 K. Kje je potem še potrebno pohištvo, ali celo lekarna, ki je za nekatera mesta potrebna. Če se potem primerjamo dohodke distriktnih služb, ki ne presegajo mesečno 300 K, potem bo javnost takoj vedela, zakaj manjka zdravnikov na deželi in zakaj se kužne bolezni tako širijo. Že kot medicinalec se vsak premisli po doktoratu priti v domovino, ker vidi današnje trnjevo pot zdravnika na deželi in na vse načine poskuša, da bi potem kakih štipendij prakticiral na tujih klinikah za specialno stroko, ker le na ta način mu je zagotovljeno mesto, na katerem bo vsaj brez dolgov skromno izhajal. Prevzeti danes mesto na deželi, kjer ni pripravnega prostega stanovanja, kjer ni potrebnih instrumentov in zdravil, ne more nihče drugi kot zdravnik z večjim premoženjem. Začetnikom je pa ta služba popolnoma nemogoča, ker od sramotne plače sedanje sekundarske dobe mu ne ostane niti toliko, da bi se na podeljeni distrikt z vlakom preselil. Poleg te resnice je še ta okolnost, da so vsi sedanjí zdravniški začetniki za celih 5 do 6 let starejši, kot njihovi predvojni kolegi in s tem je precej prikrasana podjetnost za dolgoletno plačevanje stotisočkronskega dolga, ki bi si ga nakopal z etablacijo. Iz teh vzrokov ostajajo danes zdravniki v mestih in tu životarijo ob strani kakih stalnih in nestalnih dohodkov, ki so vsekako še večji kot pa distriktna plača z vso privatno prakso po današnjih cenah. Odstraniti je torej treba le te navedene ovire in zdravnikov bo dosti tudi na deželi. Nikakor pa ni dopustno, da bi se z izgovorom, da nimamo dosti domačih zdravnikov, nastavljal tudi le eden tujec na naših tleh. — Medicus.

Ljubljanske novice.

— Duhovščina mesta Ljubljane se vabi k pastoralni konferenci, ki bo danes ob 16. v škof. dvorcu.

— Slovenska Straža ima v četrtek ob pol 6. popoldne važno sejo. Vsi odborniki so nujno vabljeni. Posebnih vabil se ne razpošilja. (k)

— Seja S. K. S. Z. Danes ob 8. zvečer v navadnih prostorih seja S. K. S. Z. Pro-

sim točne udeležbe, zastopniki podzvez nujno vabljeni. — Predsednik. (k)

— Seja kluba občinskih svetnikov S. L. S. Danes ob 8. uri zvečer bo v posvetovalnici K. T. D. seja kluba občinskih svetnikov S. L. S. Vse občinske svetnike prosim, da se seje zanesljivo udeležijo. — Načelnik.

— Stalna Elizabetna konferenca ima danes, v sredo 28. aprila ob 6. zvečer v Alojzijevisču sejo.

— Novo žensko društvo. Dosedanje ljubljansko »Meščansko žensko društvo« se v želji po razširjenju svojega programa in krepkejšem povdaru svoje smeri preobrne v nepolitično, kulturno »Krščansko žensko društvo« včlanjeno v »Slov. krščanski socialni zvezi« v Ljubljani. Pravila novemu društvu so od oblasti že potrjena in se bo vršil ustanovni občni zbor društva dne 6. maja ob 5. uri popoldne v »Posvetovalnici Jugoslovanske tiskarne« I. nadst. Namen novemu društvu bo gojiti med ljubljanskim inteligentnim ženskim krščanskim svetovnega naziranja medsebojno družabnost in vzajemnost, poglabljati med njim vsestransko krščansko in narodno kulturo ter vzbujati in usposabljaliti ga za prosvetno in socialno delo vseh vrst v prosoh krščanske in narodne kulture. V dosegu svojih ciljev bo prirejalo društvene in javne družabne večere, zabave in izlete, predavanja, diskluzijske sestanke in razstave; po potrebi bo izdajalo tudi lastno glasilo in društvene publikacije. Pripravljalni odbor pozivlja vse krščansko misleče ljubljanske dame, da se strnejo v tem društvu v trdno falango, ki se ne bo nikjer sramovala pokazati tudi svoje verno krščansko prepričanje. Dosedanje članice »Meščanskega ženskega društva« ostanejo samoumevno zveste tudi novemu društvu. Poleg teh pa se bodo priglašale v njegove vrste še druge gospe in gospodične v kar najobilnejšem številu. Priglasila za sprejem naj se do ustanovnega občnega zbora pošiljajo na naslov predsednice pripravljalnega odbora ge. Helene ing. Remčeve, Kersnikova ulica št. 7, ali tajnice dosedanjega Meščanskega ženskega društva, gñe. P. Tomažičeve, Sv. Petra nasip 71.

— Umrlj so v Ljubljani: Marija Šušteršič, občinska uboga, 61 let. — Antonija Mohar, postrežnica, 77 let. — Josip Hojak, invalid drž. železnice, 39 let. — Pavel Rebolj, tovarniški poslovodja, 41 let. — Marija Kočvar, otrok, 5 let. — Ivan Modic, posestnik, 63 let. — Dušan Roter, sin železniskega uslužbenca, 8 mesecev. — Joško Strancar, inženirjev sin, 14 mesecev. — Anton Šešek, delavec, 63 let.

— Usodna košara. Miha Šveglj iz Britofa se zagovarja pred deželno sodiščo, ker je obdolžen, da je ukradel dne 27. marca t. l. Valterju Brodu iz zaklenjene sobe košaro, v kateri je bilo obleke v vrednosti 2200 K. Šveglj pravi, da si je služil kruh s tem, da je skladal pomar. t. č. Zanikava, da bi bil ukradel košaro. Dvorni svetnik Regally: »Ta košara je bila g. Brodu čez dva dni zopet ukradena in bomo imeli o tej košari še enkrat razpravo.« Šveglj je bil zaradi tatvine dvakrat predkaznovan. Sodba: Miha Šveglj, se obsodi na 7 mesecev težke ječe in se izreče, da je dopustno, da se postavi po prestani kazni pod policijsko nadzorstvo.

— S svojo košaro nima sreče. Valter Brod, kateremu jo je ukradel 24. marca Miha Šveglj, dne 1. aprila t. l. je pa brivski pomočnik Josip Mandolič pri Orhku ukradel Brodovo košaro in odšel z njo na glavni kolodvor, kjer je vstopil v zagrebški vlak. Sobarica je pa zapazila tatvino in jo precej naznanila kolodvorski policijski ekspozituri, katere detektivji so preiskali skupno s sobarico vlak, našli košaro, nakar so Mandoliča aretirali. Deželno sodišče je Mandoliča obsodilo na 2 meseca težke ječe.

— Tatvina v sodni dvorani. Te dni je puštil v razpravi dvorani ljubljanske deželne sodnje nekaj trenutkov g. dr. Kreč odvetniško taško; ko se je povrnil, jo ni bilo več. Neznani tat jo je ukradel.

— Ukradene reži pridobila sta si Alojzij in Ljudevit Meserko: usnje, hlače; vlačila sta se tudi okoli brez dela. Meserkova sta iz znane, delomrčne rodbine. Deželno sodišče je prisodilo Alojziju Meserku 2½ meseca strogega zaporu in 50 K globe, Ljudevitu Meserku pa 2 meseca strogega zaporu. Sodišče je tudi izreklo, da je dopustno, da se oddasta v prisilno delavnico.

— Originalni voznik. Karel Eker je stal pred gospodom okrajnim sodnikom Avcem, ker ni prenehal s prenapro vožnjo, ko mu je dal za to z roko znamenje državni varnostni nadstražnik Ivan Teger, kateri kot priča zaslišan pove, da je bil takrat Eker vinjen. Eker na to nemško zakliče: »Gott soll mich strafen, wenn ich besoffen war, Herr Richter! Wenn Sie mich erschossen oder jahrlang einsperren: besoffen war ich nicht!« (Bog me kaznuj, če sem bil pijan, gospod sodnik! Če me ustrelite ali tudi več let zaprete: pijan nisem bil!) — Veselost. Priča Teger: »Bil je,

bil, saj ga dobro poznam.« Sodba: 24 ur zaradi prenapro vožnje.

— Ker je kradel na glavnem kolodvoru premog, je obsodil okrajni sodnik Avsec Jaroslava Žižmonda v 24-urni zapor.

Stavka železničarjev.

S tako velikim zanosom in bahavostjo uprizorjena komunistična stavka železničarjev je takorekoč končana, dasi še niso šli vsi železničarji na delo. Včeraj popoldne so se zbirali zadnji ostanki stavkujočih železničarjev v Lattermannovem drevoredu. Priporočevali so, da čakajo navodil svojih voditeljev, kateri so jim naročili, da naj se tu zbirajo. Zapeljani reveži so brali časopise in se jezili na svoje voditelje, kateri niso prišli, kakor so obetali. Z lepo, mirno besedo so zapeljanim revežem 200—300 jih je bilo, nekateri detektivji dopovedali, da naj se mirno razidejo, ker je vsako zbiranje prepovedano in da naj se prijavijo na delo, ker obstoja resna nevarnost, da jih železniška uprava ne sprejme več na delo. Zapeljana pešica stavkujočih železničarjev se je na to mirno razšla. Zivahnejše vrvenje se je opazovalo tudi v nekaterih gostilnah, o katerih je znano, da so tvorile zbirališča železničarjev med stavko, katera je imela namen, da vpostavi v Sloveniji sovjetsko vladu, za katero so imeli komunisti v podrobnosti izdelani načrt in so si že tudi razdelili mesta, katera bi posamezni voditelji komunistov prevzeli. Sploh so imeli komunisti v podrobnostih izdelani načrt cele stavke, katerega izvršitev jim je preprečil previdni, toda odločni nastop oblasti, katere je podpirala ogromna večina prebivalcev, ki je ogorčena obsojala stavko železničarjev.

Ljubljanska policija je izročila državnemu pravdnistvu Rudolfa Golouha, dr. Milana Lemeža, strojevodjo Ošabna in strojnega inženirja Petroviča, kateri zadnji je nad vso mero hujškal železničarje na stavko. Vsi zatrjujejo, da so popolnoma nedolžni, se izgovarjajo na vladu, vojaštvo, orožništvo in policijo, češ ti činitelji so vzrok krvavih dogodkov na Zaloški cesti.

Državni varnostni organi so aretirali znanega voditelja komunistov Petriča, kateri seveda tudi trdi, da je popolnoma nedolžen. Petriča policija ni izlahka dobila, ker se je obril. Tudi drugi glavni voditelji stavke, kateri so hujškali, so se obrili in maskirali: to je tudi vzrok, da še nista aretirana Zorja in Perdan. Od stavkujočih železničarjev jih je več pobegnilo čez demarkacijsko črto.

Iz Trbovelj so pripeljali v Ljubljano 20 rudarjev, kateri so v soboto razgrajali.

O izgredih v premogokopih Hrastnik, Trbovlje in Zagarje se poroča, da so po komunistih nabujskani rudarji postavili stražo od Zidanega mosta naprej po vrhovih ob progi južne železnice. Te straže so si dajale znamenja, ko je pripeljal prvi vlak iz Zidanega mosta in so ga tudi ustavile, toda odločnemu nastopu oblasti se je tudi tam posrečilo, da se je upostavil red.

URADNO POROČILO O STAVKI.

LDU Ljubljana, 27. aprila. Uradno se poroča: Promet na progah državne železnice severno in zahodno Jesenic vstevši Korosko je normalen. Ravnotako na progi Ljubljana—Kamnik in Ljubljana—Novo mesto. Na progi Kranj—Tržič so vozili danes trije mešanji vlaki, na progi Jesenice—Ljubljana dva para osebnih vlakov, en tovarni vlak, na progi Grosuplje—Kočevje en par osebnih vlakov, na vseh drugih progah po eden ali dva para osebnih vlakov. Na progi Celje—Vejenje je bil pri Šoštanju nakopičen na tiru kup gramoza, kar pa je ostalo brez posledic za redni promet. Storiteli so bili aretirani. Jutri bo na vseh kranjskih progah uveden normalen promet. Uslužbenici državne železnice se javljajo z rednimi izjemami v službo. Isto velja za južno železnico, na kateri je osebni promet na vseh progah normalen. Najmanj po en osebni vlak vozi v vsaki smeri. Na glavni progi je vzpostavljen tudi tovarni promet v tolikem obsegu, da zadostuje sedanjim potrebam. Specielno v Logatec sta odšla tja in nazaj po dva tovarna vlaka. Iz Maribora na Spilje so se odpravili včeraj štirje tovarni vlaki, med temi trije živilski vlaki za Avstrijo. V Slovenski Bistrici je danes sedem vozov in lokomotiva skočila iz tira in se deloma razbili, ker je bila kretnica vsled akta sabotaže nepravilno postavljena. En vojak je težko ranjen, več železničarjev je lahko ranjenih. Osebni promet se vrši na ta način, da pasažirji prestopajo, tovarni promet pa bo v 24 urah vzpostavljen. Jutri se bo tudi promet na južni železnici že pomnožil. Rudarji so danes ob 14. uri zopet pričeli delati. Dan je potekel po vsej Sloveniji popolnoma mirno. V vseh tovarnah in obratih, razen v premogovnikih trboveljskega revirja, se je redno delalo.

Najnovejša poročila.

ŽALNA SEJA NARODNEGA PREDSTAVNIŠTVA.

Belgrad, 27. aprila. (Izvirno.) Danes ob štirih popoldne se je vršila seja narodnega predstavništva, na kateri je imel podpredsednik dr. Ribaf žalni govor za pokojnim predsednikom parlamenta dr. Pavlovičem. Ker je bila to žalna seja, ni bilo drugega dnevnega reda in jo je predsednik zaključil z naznanilom, da bo prihodnja seja jutri ob štirih popoldne z istim dnevnim redom.

VLADA STOJI TRDNO.

Belgrad, 27. aprila. (Izvirno.) Vlado polozaj je danes močnejši, kakor je bil pred železničarskim štrajkom in so vse vesti o demisiji vlade izmišljene in tendenciozne. Vlada uživa popolno zaupanje krone. Vendar vlada želi, da pride do takega sporazuma, da bi mogel delovati parlament in da bi se parlamentarni potam rešil volilni zakon. Zato je vlada poklicala iz Pariza poslanika Vesniča, da poudari pogajanja.

URADNI DEMENTI O ODSTOPU VLADE.

LDU Belgrad, 27. aprila. (Uradno.) Presburo javlja: Povodom vesti, da je kabinet g. Protića odstopil, smo pooblašteni izjaviti: Odkar je predsednik ministrskega sveta in minister za pripravo za ustavodajno skupščino in izenačenje zakonov g. Protić dne 19. t. m. predložil Nj. kr. V. s. prestolonasledniku svoje pismo poročilo o politični situaciji, ni storil nobenih drugih korakov. Rešitev se nahaja pri kroni.

SPLOŠNA STAVKA PO CELI DRŽAVI PONESREČENA.

Belgrad, 27. aprila. (Izvirno.) Splošna stavka, napovedana od komunistov, se je po celi državi ponesrečila in so komunisti zelo poparjeni. Da bi kolikor toliko lepo izšli iz zagate, prosijo prometnega ministra za pogajanja in bodo jutri od njega sprejeti. Prometni minister je nasproti pogajanjem zelo rezerviran, ker so stopili v štrajk brez vsake napovedi in še do danes niso stavili nobenih pozitivnih zahtev. Kakor se zdi, bi bil prometni minister pred štrajkom voljan sprejeti kakšno spremembo glede plač, ako bi jih komunisti priglasili. Ker pa štrajk ni bil izzvan radi meznega gibanja, ampak je imel protidržavni namen, je pometni minister trd nasproti komunistom.

PRIPRAVE ZA KOMUNISTIČNO VSTAJO

LDU Belgrad, 27. aprila. (Uradno.) Socialistična radniška partija Jugoslavije (komunisti) je te dni tiskala in med narodom razširila proglas z naslovom: »Delavskemu narodu v vaseh«, s katerim je seljake pozivljala, da se združijo in dvignejo proti »gospodi« ter da ustanovijo delavske in kmetijske sovete. Ker se s temi plakati pozivljajo narod na nasilna in zločinska dela in prestopke po § 85, je uprava belgrajske občine preiskala Tucovičev tiskarno in lokale Društvenega doma ter proglas konfiscirala. Člani te stranke domače uprave se bodo pozvali na odgovor, kakor tudi oni, ki so gorenji proglas razširili med narod. Ministrstvo za notranje stvari, dne 27. aprila 1920.

Kupi se kompletna premakljiva žaga (transportables Sägewerk) ali posamezni stroj, lokomobila na kolesih ali stroj na fundamtu in jarmenik. Naslov: Franc Mikšić, Slomškova ulica št. 5, Ljubljana.

Prvovrsten krompir po 3-50 za kg oddaja kmetijska družba v Ljubljani iz skladišča na Turjaškem trgu št. 3, vsakemu v poljubnih množinah.

Prilena vdova ki ima ljubezen do otrok, se sprejme kot vzgojiteljica k dvema deklicama od 5 do 6 let. Event. se odda deklici takli vdovi na stanovanje in popolno vzgojo. Več pove A. Hauptman Sv. Petra cesta 39.

Kolar se išče za mestno pristavo. Hrana in stanovanje v hiši. — Zglasti se je Ljubljana, Cesta na Kolodjevo št. 8.

Dve blaginjičarki sprejme v službo takoj »Vnovčevalnica za živino in mast« v Ljubljani, Krekov trg št. 10. Reflektira se samo na starejše in dobro izurjene moči. — Plača po dogovoru.

Velike partije

železnega blaga, gospodarskih strojev, kos, alata, nadalje krema za čevlje

takoj dobavljivo. — Vprašanja pod šifro »Prompt 912« na Bloeknerjev zavod za oglaševanje, Zagreb, Jurjevska 31. Telefon 21-85.

trdaja konzorcij »Slovenca«.

LDU Subotica, 27. aprila. Preiskava se vodi energično in z uspehom. Čim dalje bolj gotovo je, da so nameravani praviti že dalj časa pripravljale oblasti v Budimpešti. Naše oblasti so našle in odkopavajo skrito municijo. Našel se je top pri Madžaru Beli Bayu. Ko je odšel iz sobe orožnik, ki je stražil Bayja, je Bay skočil skozi okno in se na mestu ubil.

LDU Subotica, 27. aprila. Madžarsko organizacijo v Subotici so materialno podpirali madžarski nacionalisti v Budimpešti, ki so v zvezi z jugoslovanskim revolucionarnim odborom, kateri ima svoj sedež v Budimpešti. Po pričevanju svedokov je ugotovljeno, da so dobili pred nekaj časom dva milijona kron, katere je prinesel madžarski nacionalist. Zasegla so je korespondenca med člani te organizacije in one v Budimpešti.

JADRANSKO VPRAŠANJE.

LDU Pariz, 27. aprila. Listi objavljajo nastopno brzojavko iz San Rema: Mirovna konferenca je prejela brzojavko g. Trumbića, ki izjavlja, da ni mogel poslati vesti, ker so brzojavne in telefonske zveze prekinjene; ravnotako se zdi, da je v Jugoslaviji nastal notranji nered. G. Trumbić je prosil zato delegate, da ne sklepajo prej o jadranskem vprašanju, dokler on ne stopi v direktne razgovore z Italijo. Niti je izjavil, da se strinja s tem, da se ta direktna pogajanja z Jugoslavijo zopet začne. To vprašanje se torej na konferenci v San Remu ne bo več razpravljalo. Zavezniki bodo čakali, dokler se direktna pogajanja ne končajo.

KONFERENCA V SAN REMU.

LDU San Remo, 27. aprila. (DKU. — Agence Havas.) Uradno se poroča: Vrhovni svet je na popoldanski seji razmotril in sprejel zadnje določbe v turški mirovni pogodbi, nakar je bila sprejeta glede Armenije nota za Wilsona, ki so jo sestavili angleški člani. Nato je vrhovni svet razmotril vprašanje izvršitve versailleske mirovne pogodbe ter sklenil, da povabi z noto, naslovljeno na nemškega državnega kanclerja, Nemčijo, da se udeleži dne 25. maja konference v Spa-u, tako da bodo zavezniki dobili točno poročilo o položaju v Nemčiji glede na izvršitev mirovne pogodbe.

OBČINSKE VOLITVE NA HRVATSKEM.

Zagreb, 27. aprila. Pri občinskih volitvah v Dragoncu pri Karlovcu je dobila hrvatska ljudska stranka vseh 18 mandator. Komunisti so bili popolnoma poraženi.

Vukovar, 27. aprila. V Petrovcih je bilo izvoljenih pri občinskih volitvah 10 zastopnikov ljudske stranke in 2 radikalca.

AVSTRIJSKA MUNICIJA ZA MAŽARE.

LDU Praga, 27. aprila. Po vesteh iz čeških uradnih krogov na Dunaju pošilja avstrijska tovarna za orožje v Steyru celike količine municije na Mažarsko. Razen druge municije pošilja vsak dan 240.000 nabojev za puške.

POSKUŠEN PREVRAT NA SLOVAŠKEM.

LDU Praga, 27. aprila. Češke oblasti so odkrile tajno organizacijo, ki je pripravljala splošni prevrat na Slovaškem.

Na čelu ji je bil odbor štirih članov, ki so bili vsi Madžari. Aretiranih je bilo do sedaj 52 madžarskih članov omenjene organizacije. Pri aretiranih Madžarih so našli papirje, ki kompromitirajo Budimpešto.

DIPLOMATSKI ODNOSAJI Z NEMČIJO.

LDU Belgrad, 27. aprila. (Uradno.) Naš opravnik v Berlinu g. Rajko Vintrović je dne 23. t. m. predal svoja akreditivna pisma nemškemu ministru za zunanje stvari. Na ta način so od tega dne obnovljeni diplomatski odnosi med kraljestvom SHS in Nemčijo.

BORZA.

LDU Zagreb, 27. aprila. Devize: Berlin 275—284, Rim 7775, Pariz 1060—1070, Praga 248—249½, Dunaj 69—70; valute: dolarji 14500—14900, avstrijske krone 66—68, levi 180—185, rubliji 190—199, čehoslovaške krone 230, 20 K v zlatu 580, franc. franki 1030—1050, napoleonor 567—570, nemške marke 265—270, leji 264—268, ital. lire 740—745, turške lire 620.

Prosveta.

pr Rabindranath Tagore: Povestice. Izšla je 96 strani obsegajoča knjižica, ki prinaša pet povestic tega imenitnega indijskega pisatelja in pesnika, ki je eden največjih talentov, kar jih sedaj živi. Njegove povesti so nekaj sijajnega, preproste in bajne, ki kažejo, da je prodril pesnik do dna človeške duše, do onih globin, do katerih seže komaj človeška slutnja. Knjižica bo posebej se zato zanimiva, ker prinaša pesnikovo sliko in kratak esej o njem; njegovo življenje je itak znano mnogo manj kot njegova dela. Knjižica se dobi v Jugoslovanski knjigarni.

pr Na koncertu Ljublj. Zvona o priliki društvene petnajstletnice, dne 3. maja v veliki dvorani Uniona izvaja pomnoženi orkester kralj. opernega gledišča v Ljubljani pod vodstvom g. kapelnika Ivana Brezovška tri, dosedaj v Ljubljani še neizvajana dela: A. Dvořakovo averturo »V naravi«, H. Belioza simfonijo: »Harold v Italiji« in kapelnika Periča »Karneval«. (k)

Gospodarstvo.

g Kmetijska šola na Grmu priredi meseca maja sledeče dvodnevne tečaje: I. Perutninarški tečaj; 7. in 8. maja. II. Živinorejski in mlekarški tečaj; 14. in 15. maja. III. Sadjarski tečaj; 17. in 18. maja. IV. Tečaj za pridelovanje krme; 20. in 21. maja. Pouk, kateri se začneja vsakokrat ob 9. uri dopoldne, bo pri vseh navedenih tečajih združen s praktičnim razkazovanjem na šolskem gospodarstvu. Kdor se želi udeležiti enega teh tečajev, naj se priglasijo po dopisnici pri ravnateljstvu državne kmetijske šole na Grmu pri Novemestu in sicer za perutninarški tečaj do 1. maja, za živinorejski tečaj do 8. maja, za sadjarski tečaj do 8. maja, za tečaj za pridelovanje krme do 12. maja. Revnejšim udeležencem tečajev da ravnateljstvo v omejenem številu prenočišča na razpolago.

Prispevajte za sklad S. L. S.

Aprovizacija.

a Prvovrsten krompir po 3 K 50 vln. za kg oddaja Kmetijska družba v Ljubljani iz skladišča na Turjaškem trgu št. 3, vsakemu v poljubnih množinah.

a Splošna gospodarska zadruga za Slovenijo v Ljubljani. V sredo dne 28. aprila se prične deliti na zadrugne člane belo moko, krušno moko in koruzni zdrob in sicer po sledečem redu: V sredo dne 28. aprila št. 1 do 200, v četrtek, 29. aprila št. 201 do 400, v petek, 30. aprila št. 401 do 600, v ponedeljek, 3. maja št. 601 do 1000, v torek, 4. maja št. 1001 do 1200, v sredo, 5. maja št. 1201 do konca in zamudniki. Ostali zamudniki samo še v četrtek dne 6. maja. Obenem se naznanja, da se od dne 3. maja naprej zopet prično sprejemati novi člani in sicer vsak dan od 15. do 17. ure. Člani se opozarjajo tudi, da kdor še ni oddal sladkornih izkaznic, naj iste takoj odda v zadrugni pisarni.

a Legitimacije za meso. »Vnovčevalnica za živino in mast« je izdala nove legitimacije za dobavo mesa v njeni mesnici na Sv. Jakoba nabrežju. Te legitimacije stopijo 3. maja 1920 v veljavo. Meso se bo oddajalo v štirih skupinah po trikrat na teden in sicer: Od 7. ure zjutraj do 12. ure, popoldan pa od 2. do 7. ure. Kako se bodo skupine med seboj vrstile, je razvidno iz razdelilnika, ki je nabit na vratih mesnice. Odjemalci v posameznih skupinah bodo zopet med seboj po urah razvrščeni, tako da bo vsaka stranka vedela, katero uro pride na vrsto. Zaradi izredno velikega števila odjemalcev, naj posamezniki upoštevajo, da je služba uslužbenec »Vnovčevalnice« zelo naporna in naj se vsak natančno drži predpisov in ne prekorači uslužbenca, ki nimajo naloge odločati ali upoštevati kake posebne želje. Na legitimacijah označena množina mesa velja za dvadnevno uporabo, tako da bo vsaka stranka dobila na teden trikratno količino, samski odjemalci brez lastnega gospodarstva dobe lahko z ozirom na majhno odkazano jim količino mesa več tedenski kvantum naenkrat. Ker se je število odjemalcev, katerih je bilo dosedaj okoli 700 pomnožilo z novimi člani petkratno, se bo zaradi pomanjkanja mesa oddajalo za enkrat kvečjemu po 1 kg pri vsaki dobavi. Seveda velja to za tiste, katerim je odkazanega več, kakor en kilogram.

a Legitimacije za meso. Z ozirom na objavo »Vnovčevalnice«, da stopijo z dnem 3. maja 1920 nove legitimacije v veljavo, se vsi javni nameščenci, ki še niso prišli po legitimacije, opozarjajo, da se od 2. maja naprej ne bodo izdajale več legitimacije, ker je že en mesec dni poteklo, odkar so bili pozvani priti po legitimacije.

Neznano kam je zašla 60 letna žena Marija Marc iz Dol. Vrhpolja, občine St. Jernej. V petek 16. aprila popoldne je odšla od svoje hčere iz Novega mesta proti domu. Bila je črno oblečena, na glavi je imela črno ruto. Nesla je košaro (locej), notri pa putrih in črno volneno ruto. Če bi bilo o njej komu kaj znanega, naj sporoči njeni hčeri. Stroški se povrnejo. — Jožefa Marc, Dol. Vrhpolje, pošta St. Jernej.

Službo redarja

odda županstvo Bled s 1. majem. — Prednost imajo za tako službo sposobni vojni invalidi.

Proda se v Tinjah pri Velikem staro

šolsko poslopje

z vrtom vred. Hiša je pritlična in krita z opoko. Družba se vrši dne 16. maja t. l. ob 3. uri popoldne na licu mesta. Izključna cena je 30.000 kron. Pod to ceno se ne proda. Poslopje, ki je pod cerkvijo, je posebno pripravno za trgovino.

Krajni šolski svet Tinje.

Naprodaj 50.000 rusk. pošl. mark. Katalog K. I. N. Cizerlj, Sv. Barbara pri Ptuj.

Oglas.

Nudimo 1 vagon bele, zdrave, suhe in rešetane

koruze

brez vreč, postavljeno na kolodvor po volji za kompenzacijo toliko vagona smrekovih desk in lat dobre in najporabnejše kakovosti za mizarje. Ponudbe na »RADINOST«, obrtniška središnja zadruga, Zagreb, Dalmatinska ulica 1.

Gospodična ali gospa

k otrokom in kot opora gospodinjici se sprejme. Pismene ponudbe se prosi na upravo tega lista pod »1000«/1603.

Praščike, 8 tednov in 4 mesece stare prodam. — A. Korčak. Cesta v Bistni log št. 31.

Proda se različna kuhinjska posoda, zastori za tri okna, nova svilena obleka, in več drugih predmetov. Naslov pove Upravištvo »Slovenca« pod št. 1597.

Proda se 5 do 10 vagonov zdrave

pšenice

za takojšnjo oddajo. Pojasnila daje: Anončni zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5.

Proda se: 2 HARMONIKI, MOŠKO KOLO, za dve moški obleki blaga in nekaj obleke, ženski in moški klobuki, lepo novo perje, 1 skrinja in drugo. Studentovska ul. 11.

Proda se tako dobro ohranjeno DAMSKO KOLO in PIANINO, znamke Hötzl & Heitzmann. Naslov pove uprava Slovenca pod 1606

Dne 15. maja 1920 od 10 uri bo v skladišču Ljubljana državni kolodvor prodanih 5 zavojev

papirnatih ponjav

na javni dražji.

Vodstvo odprave tov. blaga.

Ljudska posojilnica v Ljubljani registrirana zadruga z neomejeno zavezo, Miklošičeva cesta št. 6, vabi na

redni občni zbor

ki se vrši 17. maja 1920 ob 5. uri popoldne* v posvetovalnici lastnega doma.

DNEVNI RED: 1. Čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru. — 2. Poročilo načelstva. — 3. Poročilo nadzorstva. — 4. Sklepanje o potrditvi računa. — 5. Sklepanje o porabi dobička. — 6. Dopolnilna volitev načelstva. — 7. Volitev nadzorstva. — 8. Slučajnosti.

V Ljubljani, dne 28. aprila 1920.

Načelstvo.

* V slučaju, da bi bil občni zbor nesklepen, se vrši v smislu 33. pravil čez pol ure na istem mestu in z istim dnevnim redom drugi občni zbor, kateri sklepa brezpogojno.

Radi opustitve obrata se proda iz proste roke večje število

glinastih peči, modelnic

za štedilnike, modele iz mavca in druge pečarske potrebščine. Proda se vse skupaj (en blok) ali tudi posamezno. — Naslov pove uprava pod št. 1557.

Naročajte in širite »Slovenca«!

Št. 234.

Razglas.

Proda se

enonadstropna hiša

z vrtom in ledenico tik pred kolodvorom Dravograd-Meža. Lokali so dostopni za vsaktero obrt. Prodajna cena 300.000 kron.

Reflektanti naj vpošljejo v zapečatenem pismu ponudbe do 10. maja na trško občino Dravograd, toda ne pod prodajno ceno. Pri sklepanju pogodbe se mora položiti najmanj 150.000 kron, drugo se izplača po dogovoru.

Odgovorni urednik Mibael Moškerc v Ljubljani.

Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani